

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

16 juni 2016

WETSONTWERP

houdende instemming met de
volgende internationale akten:

1. Het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;

2. Het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

16 juin 2016

PROJET DE LOI

portant assentiment aux
actes internationaux suivants:

1. l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;

2. l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention, entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009

De regering heeft dit wetsontwerp op 16 juni 2016 ingediend.

Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 16 juin 2016.

De “goedkeuring tot drukken” werd op 29 juni 2016 door de Kamer ontvangen.

Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 29 juin 2016.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
PS	:	Parti Socialiste
MR	:	Mouvement Réformateur
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	:	socialistische partij anders
Ecolo-Groen	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
cdH	:	centre démocrate Humaniste
VB	:	Vlaams Belang
PTB-GO!	:	Parti du Travail de Belgique – Gauche d'Ouverture
DéFI	:	Démocrate Fédéraliste Indépendant
PP	:	Parti Populaire

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 54 0000/000:	Parlementair document van de 54 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV:	Beknopt Verslag
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 54 0000/000:	Document parlementaire de la 54 ^e législature, suivi du n ^o de base et du n ^o consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral
CRABV:	Compte Rendu Analytique
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

*Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.dekamer.be
e-mail : publicaties@dekamer.be*

De publicaties worden uitsluitend gedrukt op FSC gecertificeerd papier

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

*Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be
courriel : publications@lachambre.be*

Les publications sont imprimées exclusivement sur du papier certifié FSC

	Blz.		Pages
INHOUD		SOMMAIRE	
Samenvatting	4	Résumé	4
Memorie van toelichting	6	Exposé des motifs	6
Voorontwerp	20	Avant-projet	20
Advies van de Raad van State	21	Avis du Conseil d'État	21
Wetsontwerp	25	Projet de loi	25
Avenant	27	Avenant	32
Avenant	40	Avenant	44

SAMENVATTING

Het ontwerp van instemmingswet heeft tot doel de bekrachtiging mogelijk te maken van

— *het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;*

— *het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009.*

Het Avenant van 2009 wijzigt artikel 26 van de Overeenkomst, dat betrekking heeft op de uitwisseling van inlichtingen inzake fiscale aangelegenheden. Het aldus gewijzigde artikel 26 laat uitdrukkelijk toe om bankgegevens uit te wisselen. De uitwisseling van inlichtingen met Spanje wordt aldus aangepast aan de laatste versie van de overeenkomstige bepaling van het OESO-model van belastingverdrag. Die aanpassing kadert in een wereldwijd proces om de internationale samenwerking in belastingzaken te versterken.

Het Avenant van 2014 heeft tot doel om de belastingen die ten behoeve van de staatkundige onderdelen en plaatselijke gemeenschappen van de overeenkomstsluitende Staten worden geheven, onder de werkingssfeer van de uitwisseling van fiscale inlichtingen te laten vallen.

De belangrijkste kenmerken van artikel 26, zoals gewijzigd door de Avenanten, zijn de volgende:

— *de uitgewisselde inlichtingen zijn de inlichtingen die naar verwachting relevant zijn voor de toepassing van de bepalingen van de Overeenkomst en van de interne wetgeving met betrekking tot de door artikel 26 beoogde belastingen;*

RÉSUMÉ

Le projet de loi d'assentiment a pour objet de permettre la ratification de

— *l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;*

— *l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009.*

L'Avenant de 2009 modifie l'article 26 de la Convention, relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale. L'article 26 ainsi modifié permet expressément l'échange de renseignements bancaires. L'échange de renseignements avec l'Espagne est ainsi aligné sur la dernière version de la disposition correspondante du Modèle de convention fiscale de l'OCDE. Un tel alignement s'inscrit dans un processus de consolidation de la coopération internationale en matière fiscale qui a été entrepris au niveau mondial.

L'Avenant de 2014 vise à inclure dans le champ d'application de l'échange de renseignements fiscaux les impôts perçus pour le compte des subdivisions politiques et des collectivités locales des États contractants.

Les principales caractéristiques de l'article 26, tel que modifié par les Avenants, sont les suivantes:

— *les renseignements échangés sont les renseignements vraisemblablement pertinents pour l'application des dispositions de la Convention et de la législation interne relative aux impôts visés par l'article 26;*

— de beoogde Belgische belastingen zijn alle belastingen, directe of indirecte, die door de federale regering, alsmede door de gefedereerde entiteiten of de lokale overheden worden geheven;

— de Staat die om inlichtingen wordt gevraagd, moet die inlichtingen inwinnen, zelfs indien ze enkel van nut zijn voor de andere Staat;

— de uitwisseling van inlichtingen wordt uitdrukkelijk uitgebreid tot inlichtingen die in het bezit zijn van banken; de Belgische belastingadministratie zal dus inlichtingen kunnen verkrijgen die in het bezit zijn van in Spanje gevestigde bankinstellingen teneinde een belastingplichtige aan de Belgische belasting te onderwerpen.

— les impôts belges visés sont tous les impôts, directs ou indirects, perçus par le Gouvernement fédéral, ainsi que par les entités fédérées ou les pouvoirs locaux;

— l'État auquel des renseignements sont demandés doit collecter ces renseignements même s'ils ne sont utiles qu'à l'autre État;

— l'échange de renseignements est expressément étendu aux informations détenues par les banques; l'administration fiscale belge pourra par conséquent obtenir des renseignements détenus par des établissements bancaires situés en Espagne en vue d'assujettir un contribuable à l'impôt belge.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De regering onderwerpt heden de volgende internationale akten aan uw goedkeuring:

1. het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 (hierna “het Avenant van 2009”);

2. het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014 tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009 (hierna “het Avenant van 2014”).

Overeenkomstig de principebeslissingen die werden genomen door de Interministeriële Conferenties “Buitenlands beleid” van 26 oktober 2010 en van 4 december 2012, gaat het om verdragen met een gemengd karakter.

A. Algemene context waarin de avenanten van 2009 en 2014 moeten gezien worden

De Overeenkomst tot het vermijden van dubbele belasting, die op 14 juni 1995 met Spanje werd ondertekend (hierna “de Overeenkomst van 1995”), werd op verzoek van de Belgische regering herzien.

Dat verzoek volgde op de beslissing die de regering in 2009 heeft genomen om de werkingssfeer van de internationale administratieve bijstand uit te breiden tot de bankgegevens en maakt deel uit van een wereldwijd proces ter versterking van de internationale samenwerking in belastingzaken

Het Avenant van 2009 wijzigt artikel 26 van de Overeenkomst van 1995, dat betrekking heeft op de uitwisseling van inlichtingen.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le gouvernement soumet aujourd’hui à votre assentiment les actes internationaux suivants (ci-après “les Avenants”):

1° l’Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d’Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l’évasion et la fraude fiscales en matière d’impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l’Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 (ci-après “l’Avenant de 2009”);

2° l’Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention, entre le Royaume de Belgique et le Royaume d’Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l’évasion et la fraude fiscales en matière d’impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l’Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l’Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009 (ci-après “l’Avenant de 2014”).

Conformément aux décisions de principe adoptées par les Conférences Interministérielles “Politique étrangère” du 26 octobre 2010 et du 4 décembre 2012, il s’agit de traités à caractère mixte.

A. Contexte général dans lequel s’inscrivent les Avenants

La Convention préventive de la double imposition signée le 14 juin 1995 avec l’Espagne (ci-après “la Convention de 1995”) a été revue à la demande du gouvernement belge.

Cette demande faisait suite à la décision prise en 2009 du gouvernement d’étendre le champ d’application de l’assistance administrative internationale aux renseignements bancaires et s’inscrit dans un processus mondial de renforcement de la coopération internationale en matière fiscale.

L’Avenant signé le 2/12/2009 modifie l’article 26 de la Convention de 1995, relatif à l’échange de renseignements.

In het kader van het overleg waarin het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de Federale Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen voorziet, en om gevolg te geven, enerzijds aan de adviezen die de Raad van State in de loop van het jaar 2010 heeft uitgebracht en waarin gewezen wordt op het gemengd karakter van verdragen die overeenstemmen met het Avenant van 2009 en anderzijds aan de principebeslissing van de Interministeriële Conferenties “Buitenlands beleid” die het gemengd karakter van het verdrag bevestigen, heeft België schriftelijk contact opgenomen met Spanje om te vragen of Spanje akkoord kon gaan met de interpretatie van de Raad van State op grond waarvan de uitwisseling van inlichtingen die door het nieuwe artikel 26 wordt geregeld ook de belastingen omvat die door de gefedereerde entiteiten worden geheven. De Spaanse autoriteiten hebben laten weten dat ze niet akkoord konden gaan met die interpretatie en hebben voorgesteld om een nieuw Avenant te sluiten dat § 1 van artikel 26 zodanig wijzigt dat ook de belastingen worden beoogd die worden geheven ten behoeve van de staatkundige onderdelen en plaatselijke gemeenschappen van de overeenkomstsluitende Staten, hetgeen geleid heeft tot het sluiten van het Avenant van 2014.

1. Aanvangspunt: de strijd tegen de “belastingparadijzen” en de schadelijke belastingpraktijken

Het aanvangspunt van dit proces ligt in 1996, wanneer de lidstaten van de OESO vastgesteld hebben dat het nodig was om toezicht te houden op de fiscale gevolgen van de geleidelijke liberalisering van de internationale handel en investeringen. De voortschrijdende mobiliteit van kapitalen mag dan al een onbetwistbare rol gespeeld hebben in de economische groei, ze heeft ook de belastingstelsels van de verschillende Staten tegen elkaar uitgespeeld. Die concurrentie heeft geleid tot een opbod bij het invoeren van stimuleringsmaatregelen en tot de bloei van belastingparadijzen.

Op het vlak van investeringsbeslissingen heeft die toestand een verstoring van het evenwicht teweeggebracht, die in het algemeen schadelijk is voor de begroting van de meeste landen. De OESO werd er door zijn lidstaten dan ook mee belast om maatregelen uit te werken om die verstoring tegen te gaan.

Op grond van dat mandaat heeft de OESO in 1998 een rapport voorgelegd waarin de criteria worden vastgelegd die kenmerkend zijn voor “belastingparadijzen” en schadelijke belastingpraktijken. Dit rapport bevatte aanbevelingen tot het invoeren van een reeks unilaterale, bilaterale of multilaterale maatregelen om die stelsels en die praktijken op gecoördineerde wijze te kunnen bestrijden. Bij die maatregelen hoorden met name ook

Dans le cadre de la concertation prévue par l'accord de coopération du 8 mars 1994 entre l'État fédéral, les Communautés et les Régions relatif aux modalités de conclusion de traités mixtes, suite aux avis rendus par le Conseil d'État au cours de l'année 2010 indiquant le caractère mixtes de traités analogues à l'Avenant signé le 2 décembre 2009, et aux décisions de principe des Conférences Interministérielles “Politique étrangère” confirmant le caractère mixte du traité, la Belgique a écrit à l'Espagne afin de lui demander si elle pouvait accepter l'interprétation du Conseil d'État en vertu de laquelle l'échange de renseignements organisé par le nouvel article 26 couvrirait également les impôts perçus par les entités fédérées. Les autorités espagnoles, ayant fait savoir qu'elles ne pourraient pas accepter une telle interprétation, ont proposé la conclusion d'un nouvel avenant modifiant le § 1er de l'Article 26 afin d'y inclure les impôts perçus pour le compte des subdivisions politiques et des collectivités locales des États contractants, ce qui a conduit à la conclusion de l'Avenant de 2014.

1. Point de départ: la lutte contre les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables

Le point de départ de ce processus se situe en 1996, lorsque les pays membres de l'OCDE ont constaté qu'il était nécessaire de contrôler les conséquences fiscales de la libéralisation progressive des échanges et des investissements internationaux. En effet, si le développement de la mobilité des capitaux a été un incontestable facteur de croissance économique, il a également mis en concurrence les systèmes fiscaux des différents États. Cette concurrence a conduit à une surenchère dans l'adoption d'incitants et à l'essor des paradis fiscaux.

Cette situation a engendré des distorsions au niveau des décisions d'investissement qui sont préjudiciables, d'une manière générale, aux budgets de la plupart des pays. L'OCDE a, dès lors, été chargée par ses pays membres de mettre au point des mesures pour lutter contre ces distorsions.

Sur la base de ce mandat, l'OCDE a présenté en 1998 un rapport fixant les critères qui caractérisent les “paradis fiscaux” et les pratiques fiscales dommageables. Ce rapport recommandait l'adoption d'une série de mesures de nature unilatérale, bilatérale ou multilatérale afin de lutter, de façon coordonnée, contre ces régimes et ces pratiques. Au nombre de ces mesures figuraient notamment la levée des dispositions limitant

het opheffen van de bepalingen die de toegang van de belastingautoriteiten tot bankgegevens beperkten en een intensievere en doeltreffender aanwending van de procedures voor internationale administratieve bijstand.

De eerste concrete resultaten van de werkzaamheden van de OESO hadden betrekking op de lidstaten van de OESO. In 2000 heeft het Comité voor fiscale zaken van de OESO¹ immers verklaard dat alle OESO-lidstaten aan hun belastingadministraties toegang tot bankgegevens zouden moeten verlenen met het oog op de uitwisseling daarvan met hun verdragspartners. De lidstaten kregen ook nog andere aanbevelingen, meer bepaald het verbod op anonieme bankrekeningen of de verplichting om inlichtingen uit te wisselen in die gevallen waarin de aangezochte Staat de gevraagde inlichtingen niet nodig heeft voor de toepassing van zijn eigen belastingwetgeving. De initiatieven die door de lidstaten (en door de Staten die het statuut van waarnemende Staat hebben) werden genomen, werden onderworpen aan een gedetailleerd onderzoek waarover twee rapporten werden gepubliceerd, het ene in 2003 en het andere in 2007.

2. Start van het proces in de landen die geen lid zijn van de OESO en focus op de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden

In 2000 mochten vertegenwoordigers van landen die geen OESO-lidstaat waren deelnemen aan de werkzaamheden die binnen de OESO werden verricht. Momenteel nemen er meer dan 100 landen deel aan die werkzaamheden, die vooral gericht zijn op de uitwisseling van inlichtingen. Die werkzaamheden worden verricht binnen het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen met betrekking voor fiscale doeleinden (oorspronkelijk Mondiaal Forum inzake fiscaliteit genoemd). In 2002 heeft dit Forum een Modelakkoord uitgewerkt dat beperkt blijft tot de uitwisseling van inlichtingen in fiscale aangelegenheden. Het Forum pleit voor het sluiten van akkoorden conform de beginselen die in dat Modelakkoord zijn opgenomen. De uitwisseling van bankgegevens is één van die beginselen. Sinds 2006 wordt in een jaarlijks rapport verslag uitgebracht over de vooruitgang die ter zake in de betrokken landen is gemaakt.

Als gevolg van die werkzaamheden werd tevens een nieuwe paragraaf 5 ingevoegd in artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van het OESO-Modelverdrag tot vermijding van dubbele inkomsten- of vermogensbelasting van juli 2005. De nieuwe paragraaf 5 laat een Staat niet

¹ Het Comité voor Fiscale Zaken van de OESO is een werkgroep die is samengesteld uit hoge ambtenaren van de belastingadministraties van de 34 lidstaten (huidig aantal leden).

l'accès des autorités fiscales aux informations détenues par les banques ainsi que l'usage plus intensif et plus efficace des procédures d'assistance administrative internationale.

Les premiers résultats concrets des travaux de l'OCDE concernaient les pays membres de l'OCDE. En 2000, le Comité des Affaires Fiscales de l'OCDE¹ a, en effet, déclaré que tous les pays membres de l'OCDE devraient autoriser leurs administrations fiscales à accéder aux renseignements bancaires en vue d'échanger ceux-ci avec leurs partenaires conventionnels. D'autres recommandations ont également été faites aux pays membres, notamment l'interdiction des comptes bancaires anonymes ou l'obligation d'échanger des renseignements dans les cas où l'État requis n'a pas besoin des renseignements demandés pour l'application de sa propre législation fiscale. Les initiatives prises par les États membres (et par ceux ayant le statut d'observateurs) ont fait l'objet d'un examen détaillé dans deux rapports, l'un publié en 2003 et l'autre en 2007.

2. Ouverture du processus aux pays non membres de l'OCDE et focalisation sur l'échange de renseignements en matière fiscale

En 2000, les travaux menés au sein de l'OCDE se sont ouverts aux représentants de pays non membres de l'OCDE. Actuellement, plus de 100 pays participent à ces travaux, lesquels sont concentrés sur l'échange de renseignements. Ces travaux se déroulent au sein du Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements à des fins fiscales (initialement baptisé Forum Mondial sur la fiscalité). En 2002, ce Forum a mis au point un Modèle d'accord limité à l'échange de renseignements en matière fiscale. Le Forum encourage la conclusion d'accords conformes aux principes repris dans ce Modèle. Parmi ces principes figure l'échange d'informations bancaires. Depuis 2006, un rapport annuel expose les progrès accomplis en la matière dans les pays concernés.

Suite à ces travaux, un nouveau paragraphe 5 a également été introduit à l'article 26 (Échange de renseignements) du Modèle OCDE de Convention fiscale concernant le revenu et la fortune de juillet 2005. Le nouveau paragraphe 5 ne permet plus à un État de

¹ Le Comité des Affaires Fiscales de l'OCDE est un groupe de travail composé de hauts fonctionnaires représentant les administrations fiscales des 34 pays membres (nombre de membres actuel).

langer toe het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat die inlichtingen in het bezit zijn van een bank. België, Luxemburg, Oostenrijk en Zwitserland hadden elk afzonderlijk in 2005 voorbehoud aangetekend bij die nieuwe paragraaf 5.

De OESO-normen inzake uitwisseling van inlichtingen hebben in oktober 2008 de goedkeuring gekregen van het Comité van Experten in Internationale Fiscale Samenwerking van de Verenigde Naties, dat ze heeft opgenomen in de Modelovereenkomst inzake dubbele belasting tussen ontwikkelde landen en ontwikkelingslanden. Ze zijn aldus uitgegroeid tot de standaard op wereldvlak.

3. Aansluiting van België bij het internationaal proces

België heeft in het dubbelbelastingverdrag dat op 27 november 2006 met de Verenigde Staten werd gesloten een bepaling opgenomen die analoog is aan artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-Model. Door dit te doen aanvaardde ons land voor de eerste keer om te voldoen aan de van een andere Staat afkomstige vraag naar bankgegevens.

Onmiddellijk na het sluiten van die Overeenkomst heeft België vanaf januari 2007 binnen de internationale instanties (OESO, Europese Unie en de Verenigde Naties) laten weten dat het bereid was om geval per geval met andere Staten te onderhandelen over een verdragsbepaling die gelijksoortig was aan die welke met de Verenigde Staten werd overeengekomen. Op deze aanzet van België is geen enkel initiatief van onze verdragspartners gevolgd. In de versie van 2008 van het OESO-Model van belastingverdrag heeft België overigens vastgehouden aan zijn principieel voorbehoud, maar het heeft duidelijk aangegeven dat het bereid was om, geval per geval, een bepaling te aanvaarden met betrekking tot het uitwisselen van bankgegevens.

België heeft zich in maart 2009 volledig aangesloten bij de regels inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen die in de schoot van de OESO werden uitgewerkt. Deze nieuwe vooruitgang heeft als volgt vorm gekregen:

— door op 11 maart 2009 mede te delen dat België het voorbehoud introk dat het had aangetekend bij artikel 26, paragraaf 5 van het OESO-Model;

— door het voorstel dat de minister van Financiën heeft gedaan aan zijn ambtgenoten van de EU en van de OESO om die bepaling op te nemen in de overeenkomsten die België met elke lidstaat van de OESO en van de EU heeft gesloten;

refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque. En 2005, la Belgique, le Luxembourg, l'Autriche et la Suisse avaient chacun émis une réserve sur ce nouveau paragraphe 5.

Les normes OCDE d'échange de renseignements ont emporté l'adhésion, en octobre 2008, du Comité d'experts de la coopération internationale en matière fiscale de l'ONU, qui les a introduites dans le Modèle de convention concernant les doubles impositions entre pays développés et pays en développement. Elles sont, ainsi, devenues le standard au niveau mondial.

3. Adhésion de la Belgique au processus international

La Belgique a introduit une disposition analogue à l'article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE dans la Convention fiscale conclue avec les États-Unis le 27 novembre 2006. Ce faisant, pour la première fois, notre pays acceptait de satisfaire aux demandes de renseignements bancaires provenant d'un autre État.

Dans la foulée de cette Convention, la Belgique a fait savoir dès janvier 2007 dans les enceintes internationales (OCDE, Union Européenne et ONU) qu'elle était disposée à négocier, au cas par cas, avec d'autres États une disposition conventionnelle similaire à celle conclue avec les États-Unis. Cette ouverture de la Belgique n'a été suivie d'aucune initiative de nos partenaires conventionnels. Par ailleurs, dans la version de 2008 du Modèle de convention fiscale de l'OCDE, la Belgique a maintenu sa réserve de principe mais a clairement indiqué qu'elle était prête à accepter, au cas par cas, une disposition relative à l'échange de renseignements bancaires.

En mars 2009, la Belgique s'est pleinement ralliée aux normes de transparence et d'échange de renseignements élaborées au sein de l'OCDE. Cette nouvelle avancée s'est concrétisée:

— par l'annonce, le 11 mars 2009, de la levée de la réserve que la Belgique avait formulée vis-à-vis de l'article 26, paragraphe 5 du Modèle OCDE;

— par la proposition faite par le ministre des Finances à ses homologues de l'UE et de l'OCDE d'introduire cette disposition dans les conventions qui lient la Belgique à chacun des pays membres de l'OCDE et de l'UE;

— door de beslissing om vanaf 1 januari 2010 binnen het kader van de spaarrichtlijn over te gaan tot het automatisch uitwisselen van inlichtingen, zonder het einde af te wachten van de overgangperiode (de interesten die vanaf 1 januari 2010 in België betaald worden, maken sinds 2011 het voorwerp uit van een automatische uitwisseling van inlichtingen door België).

Op 15/04/2014 heeft de minister van Financiën de overeenkomst inzake automatische

gegevensuitwisseling door de zogenaamde “*early adaptors*” ondertekend.

4. **Versnelling van het internationaal proces en opstellen van “witte”, “grijze” en “zwarte” lijsten**

De samenkomst van de G 20 in Londen op 2 april 2009 heeft het proces waarbij de Staten zich aansloten bij de internationale standaard aanzienlijk versneld. Tegen de achtergrond van de economische en financiële crisis werd die samenkomst afgesloten met het innemen van bijzonder krachtige standpunten. De nood aan transparantie en internationale samenwerking in belastingzaken werd nog eens bevestigd en tegen de Staten die terughoudend waren om zich aan te sluiten bij de internationale standaard werd met sancties gedreigd. Er werd een reeks tegenmaatregelen naar voren gebracht: de belastingplichtigen en de financiële instellingen verplichten nog meer inlichtingen te verstrekken die betrekking hebben op transacties waarbij die “niet meewerkende” Staten betrokken zijn; elke belastingvermindering of -aftrek weigeren voor betalingen aan begunstigden die in die Staten wonen; belastingen heffen van die betalingen ...

Dezelfde dag heeft de OESO een document gepubliceerd waarin de 84 Staten die toen deel uitmaakten van het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen over drie lijsten werden verdeeld, in functie van de vooruitgang die elk van hen had geboekt bij het invoeren van de internationale standaard.

In een eerste “**witte**” lijst waren de Staten opgenomen waar die standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

Een tweede “**grijze**” lijst bevatte een tussencategorie met Staten die zich weliswaar bij de internationale standaard hadden aangesloten maar deze nog niet hadden ingevoerd op een manier die als voldoende beoordeeld werd. Deze lijst was verdeeld in twee onderafdelingen. In de eerste onderafdeling vond men de landen die in het licht van het onder punt 1 hierboven vermelde OESO-rapport van 1998 als belastingparadijzen moesten

— par la décision de passer à l'échange automatique de renseignements dans le cadre de la directive-épargne dès le 1er janvier 2010 sans attendre la fin de la période transitoire (les intérêts payés en Belgique à partir du 1er janvier 2010 font l'objet depuis 2011 d'un échange automatique de renseignements par la Belgique).

En date du 15/04/2014, le ministre des Finances a signé l'accord en matière d'échange

automatique de renseignements qui a été pris par les soi-disant “*early adaptors*”.

4. **Accélération du processus international et établissement de listes “blanches”, “grises” et “noires”**

Le mouvement d'adhésion des États au standard international s'est accéléré à la suite de la réunion du G 20 à Londres le 2 avril 2009. En raison du contexte de crise financière et économique, cette réunion s'est soldée par des prises de position particulièrement fortes. Le besoin de transparence et de coopération internationale en matière fiscale a été réaffirmé et les États réticents à adhérer au standard international ont été menacés de sanctions. Une série de contre-mesures ont été évoquées: exiger que les contribuables et les institutions financières fournissent davantage d'informations en ce qui concerne les transactions impliquant ces États “non coopératifs”; refuser toute déduction en ce qui concerne les versements effectués au profit de bénéficiaires résidant dans ces États, prélever des taxes sur ces versements...

Le même jour, l'OCDE a rendu public un document répartissant les 84 États participant à l'époque au Forum Mondial sur la transparence et l'échange de renseignements en 3 listes en fonction des progrès accomplis par chacun d'eux dans la mise en œuvre du standard international.

Une **première liste “blanche”** reprenait les États qui avaient déjà substantiellement mis en œuvre ce standard.

Une **deuxième liste “grise”** établissait une catégorie intermédiaire d'États qui, bien qu'ayant adhéré au standard international, n'avaient pas encore procédé à sa mise en œuvre dans une mesure jugée suffisante. Cette liste comportait deux subdivisions. Dans la première subdivision étaient classés les pays qui, au regard des critères du rapport de l'OCDE de 1998 mentionné au point 1 ci-avant, devaient être considérés comme des

beschouwd worden. De tweede onderafdeling bevatte de “andere financiële centra”; het is in die onderafdeling, die voor dergelijke gevallen in het leven werd geroepen, dat België werd ondergebracht. Opdat een Staat in de witte lijst kon worden opgenomen moest deze immers ten minste twaalf overeenkomsten hebben gesloten die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de internationale standaard. Begin april 2009 kon België zich slechts beroepen op de ondertekening van de Overeenkomst met de Verenigde Staten.

De derde “zwarte” lijst omvatte de Staten die zich er nog niet toe verbonden hadden om de internationale standaard toe te passen. Die lijst is inmiddels leeg gelet op de algemene aansluiting bij de internationale standaard.

5. *Het sluiten door België van akkoorden inzake de uitwisseling van inlichtingen*

België, dat van de tweede lijst wenste te verdwijnen, heeft dan de inspanningen opgevoerd die sinds maart 2009 werden geleverd om zo snel mogelijk internationale overeenkomsten te sluiten die de uitwisseling van bankgegevens mogelijk moeten maken. Dankzij die inspanningen heeft België op zeer korte tijd 12 akkoorden ondertekend die voorzien in een administratieve bijstand die beantwoordt aan de eisen van de internationale standaard. Daardoor is België sinds 17 juli 2009 opgenomen in de “witte” lijst met Staten waar de internationale standaard reeds wezenlijk ingevoerd werd.

De regering heeft het in maart 2009 aangevatte proces van herziening van de belastingverdragen voortgezet opdat ten minste al de door België gesloten overeenkomsten op termijn de uitwisseling van bankgegevens mogelijk zullen maken.

6. *Peer review*

In september 2009 heeft het Mondiaal Forum inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen beslist om een systeem in te voeren waarmee kan geëvalueerd worden in welke mate de internationale standaard daadwerkelijk door de deelnemende Staten wordt toegepast. Dat systeem, “beoordeling door gelijken” genoemd (“*peer review*”) omdat het onderzoek geleid wordt, en de beoordeling gebeurt door vertegenwoordigers van Staten die deelnemen aan het Mondiaal Forum, voorziet voor elke gecontroleerde Staat in twee onderzoeksfases.

De 1e fase bestaat uit een analyse van het juridisch en reglementair kader dat door de betrokken Staat gecreëerd werd met het oog op het uitwisselen van inlichtingen. Voor België heeft die 1ste fase plaatsgevonden in het 2e semester van 2010. Een eerste evaluatieverslag

paradis fiscaux. La deuxième subdivision reprenait les “autres centres financiers”; c’est dans cette catégorie, créée pour les besoins de l’espèce, qu’avait été placée la Belgique. En effet, pour qu’un État puisse figurer dans la liste blanche, celui-ci devait avoir signé au moins 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Or, début avril 2009, la Belgique ne pouvait se prévaloir que de la signature de la Convention avec les États-Unis.

La **troisième liste “noire”** regroupait les États ne s’étant pas encore engagés à appliquer le standard international. Cette liste est désormais vide en raison de l’adhésion généralisée au standard international.

5. *Conclusion par la Belgique d’accords d’échange de renseignements*

La Belgique, désireuse de quitter la deuxième liste, a intensifié les efforts entrepris depuis mars 2009 pour signer le plus rapidement possible des accords internationaux permettant l’échange de renseignements bancaires. Grâce à ces efforts, la Belgique a signé dans un délai très court 12 accords prévoyant une assistance administrative répondant aux exigences du standard international. Ce faisant, la Belgique est reprise, depuis le 17 juillet 2009, dans la liste “blanche” des États qui ont déjà substantiellement mis en œuvre le standard international.

Le Gouvernement a poursuivi le processus de révision de ses conventions fiscales entamé en mars 2009 afin qu’au moins toutes les conventions conclues par la Belgique permettent à terme l’échange de renseignements bancaires.

6. *Peer review*

En septembre 2009, le Forum Mondial sur la transparence et l’échange de renseignements a décidé de mettre en place un dispositif permettant d’évaluer l’effectivité de la mise en œuvre du standard international par les États participants. Ce dispositif, appelé “examen par les pairs” (“*peer review*”) en raison du fait qu’il est piloté par des représentants d’États participant au Forum Mondial qui procèdent à l’évaluation, prévoit, pour chaque État supervisé, deux phases d’examen.

La 1re phase consiste en l’analyse du cadre juridique et réglementaire mis en place par l’État considéré aux fins de l’échange de renseignements. En ce qui concerne la Belgique, cette 1re phase a eu lieu durant le 2e semestre 2010. Un premier rapport d’évaluation a été

werd in april 2011 gepubliceerd. Dat rapport was gebaseerd op de situatie in november 2010. Het stelde een leemte vast in de Belgische interne wetgeving inzake de internationale uitwisseling van bankinformatie en spoorde België aan om zo snel mogelijk de ratificatieprocedures af te ronden van een significant aantal akkoorden die reeds werden ondertekend door België om te voldoen aan de internationale standaard². De regering heeft niet het risico willen lopen dat de betrokken ratificatieprocedures ingevolge de kwalificatie van de nieuwe verdragsinstrumenten als gemengde verdragen niet tijdig afgerond zouden kunnen worden. Ze heeft dus via de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen (BS van 6 mei 2011) een wijziging van artikel 322 WIB 92 ingevoerd, die het vanaf 1 juli 2011 mogelijk maakt om op grond van het bestaande netwerk van belastingverdragen met meer dan 80 partnerlanden bankinformatie uit te wisselen. Op aandringen van België werd op 12 september 2011 een aanvullend verslag gepubliceerd. Daarin wordt geconcludeerd dat het juridisch en reglementair kader in België ter zake voldoet³. De 2de fase van die “beoordeling door gelijken” heeft in het 2de semester van 2012 plaatsgevonden en had betrekking op de manier waarop het juridisch en reglementair kader in België concreet functioneert. Het evaluatieverslag van de 2de fase werd op 11 april 2013 gepubliceerd en telt drie aanbevelingen⁴. Een van die drie aanbevelingen spoort België aan om zijn netwerk voor het uitwisselen van fiscale inlichtingen verder te blijven afstemmen op de standaard met alle relevante partners.

Op 22 november 2013 heeft het Mondiaal Forum tenslotte een score toegekend aan de verslagen van de 50 landen die op dat tijdstip de beide fases van de evaluatie reeds doorlopen hadden. Naast de scores die voor elk van de in het verslag beoordeelde elementen werden toegekend, werd er ook een globale score gegeven.

België, dat deel uitmaakt van die 50 landen, heeft de maximumscore behaald (dit wil zeggen: “compliant”). Dat is ook de score die België voor 9 van de 10 beoordeelde onderdelen gekregen heeft. Het is enkel voor het onderdeel “ratificatie van de verdragen” dat België de score net onder het maximum kreeg (dit wil zeggen: “highly compliant”).

² Dat rapport kan ingekeken worden op de website van de OESO: http://www.oecd.org/document/57/0,3746,fr_21571361_44315115_47572985_1_1_1,00.html.

³ Dat rapport kan ingekeken worden op de website van de OESO: <http://www.oecd.org/dataoecd/59/4/48635669.pdf>.

⁴ Dat rapport kan ingekeken worden op de website van het Mondiaal Forum: <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#peerreview>.

publié en avril 2011. Ce rapport était basé sur la situation en novembre 2010. Il constatait une lacune dans la législation interne belge concernant l'échange international d'informations bancaires et incitait la Belgique à terminer aussi rapidement que possible les procédures de ratification d'un nombre significatif d'accords déjà signés par la Belgique afin de satisfaire au standard international². Le Gouvernement n'a pas voulu courir le risque de voir les procédures de ratification concernées ne pas être terminées à temps en raison de la qualification de traités mixtes des nouveaux instruments conventionnels. Il a donc introduit, par le biais de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses (MB du 6 mai 2011), une modification de l'article 322 CIR 92 qui permet, à partir du 1er juillet 2011, d'échanger des informations bancaires avec plus de 80 pays partenaires sur la base du réseau existant de traités fiscaux. Sur l'insistance de la Belgique, un rapport complémentaire a été publié le 12 septembre 2011. Celui-ci conclut que le cadre juridique et réglementaire belge en la matière est suffisant³. La 2ème phase de cet “examen par les pairs” a eu lieu durant le 2ème semestre 2012 et portait sur la manière dont le cadre juridique et réglementaire mis en place par la Belgique fonctionnait concrètement. Le rapport d'évaluation de la 2ème phase a été publié le 11 avril 2013 et contient trois recommandations⁴. Une des trois recommandations incite la Belgique à poursuivre l'alignement de son réseau d'échange de renseignements fiscaux sur le standard avec tous les partenaires pertinents.

Le 22 novembre 2013, le Forum Mondial a enfin attribué un score aux rapports des 50 pays qui ont déjà subi à l'heure actuelle les deux phases de l'évaluation. Un score global a été accordé en plus des scores attribués pour chacun des éléments jugés dans le rapport.

La Belgique, qui fait partie de ces 50 pays, a obtenu le score maximal (soit “compliant”). C'est également le score obtenu par la Belgique pour 9 des 10 éléments évalués. Ce n'est que pour l'élément “ratification des traités” que la Belgique a obtenu la note juste inférieure au maximum (soit “highly compliant”).

² Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: http://www.oecd.org/document/57/0,3746,fr_21571361_44315115_47572985_1_1_1,00.html.

³ Ce rapport peut être consulté sur le site internet de l'OCDE: <http://www.oecd.org/dataoecd/59/4/48635669.pdf>.

⁴ Ce rapport peut être consulté sur le site internet du Forum Mondial: <http://www.eoi-tax.org/jurisdictions/BE#peerreview>.

B. Europese juridische context

De lidstaten van de Europese Unie hebben hun bevoegdheid inzake directe belastingen behouden, zelfs indien de Europese Gemeenschap in principe over een samenlopende bevoegdheid beschikt krachtens artikel 115 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De Raad stelt inderdaad met eenparigheid van stemmen richtlijnen vast voor het nader tot elkaar brengen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten die rechtstreeks van invloed zijn op de instelling of de werking van de gemeenschappelijke markt. Tot nu toe werd van deze samenlopende bevoegdheid slechts op zeer beperkte wijze en op beperkt gebied gebruik gemaakt. Bovendien hebben de door de Raad uitgevaardigde richtlijnen in principe enkel betrekking op de verrichtingen tussen inwoners van verschillende lidstaten. De betrekkingen tussen lidstaten en derde Staten worden nauwelijks beoogd.

Richtlijn 2003/48/EG van 3 juni 2003 betreft de belastingheffing op inkomsten uit spaargelden in de vorm van rentebetaling (de “spaarrichtlijn”). In het kader van die Richtlijn, en om een kapitaalvlucht naar landen die geen lid zijn van de Europese Unie te voorkomen, heeft de Europese Commissie akkoorden gesloten met Zwitserland, Liechtenstein, San Marino, Monaco en Andorra opdat die landen maatregelen zouden invoeren van gelijke strekking als die welke opgenomen zijn in de Richtlijn. Tegelijkertijd heeft elk van de lidstaten gelijksoortige akkoorden gesloten met de afhankelijke of geassocieerde gebieden van het Verenigd Koninkrijk en van Nederland (de Kanaaleilanden, het Eiland Man, en verscheidene gebieden in de Caraïben).

De “spaarrichtlijn” en de voornoemde akkoorden bestrijken echter maar een zeer beperkt deel van de werkingssfeer van de dubbelbelastingverdragen en hun doelstelling is fundamenteel verschillend. Ze hebben immers niet als doel om dubbele belasting te vermijden maar om te verzekeren dat de interest die in een lidstaat wordt toegekend aan natuurlijke personen die hun fiscale woonplaats in een andere lidstaat hebben, daadwerkelijk overeenkomstig het binnenlands recht van die laatstgenoemde Staat belast wordt. Die instrumenten zijn dus niet van aard om de bevoegdheid van de lidstaten inzake het sluiten van overeenkomsten tot het vermijden van dubbele belasting opnieuw aan de orde te stellen.

Bovendien regelt de nieuwe richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van richtlijn 77/799/EEG, de uitwisseling tussen de lidstaten van inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn

B. Contexte juridique européen

Les États membres de l'Union européenne ont conservé leurs compétences à l'égard des impôts directs, même si la Communauté européenne dispose d'une compétence concurrente de principe en vertu de l'article 115 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (TFUE). Le Conseil, statuant à l'unanimité, arrête en effet des directives pour le rapprochement des dispositions législatives, réglementaires et administratives des États membres qui ont une incidence directe sur l'établissement ou le fonctionnement du marché commun. Jusqu'à présent, cette compétence concurrente n'a été mise en œuvre que de manière très limitée et dans des domaines limités. En outre, les directives arrêtées par le Conseil n'intéressent en principe que les opérations entre résidents d'États membres différents. Les relations entre États membres et États tiers ne sont que peu concernées.

La directive 2003/48/CE du 3 juin 2003 concerne la fiscalité des revenus de l'épargne sous la forme de paiements d'intérêts (“directive épargne”). Dans le cadre de cette directive et en vue d'éviter une fuite des capitaux vers des pays non membres de l'Union européenne, la Commission européenne a conclu des accords avec Andorre, le Liechtenstein, Monaco, Saint-Marin et la Suisse afin que ceux-ci adoptent des mesures équivalentes à celles figurant dans la directive. Parallèlement, chacun des États membres a conclu des accords semblables avec les territoires dépendants ou associés du Royaume-Uni et des Pays-Bas (îles anglo-normandes, île de Man et divers territoires des Caraïbes).

La directive “épargne” et les accords précités ne couvrent toutefois qu'une partie très limitée du champ d'application des conventions préventives de la double imposition et leur finalité est fondamentalement différente. En effet, ils visent non pas à prévenir la double imposition mais à garantir que les intérêts alloués dans un État membre à des personnes physiques qui ont leur résidence fiscale dans un autre État membre soient effectivement imposés selon le droit interne de ce dernier État. Ces instruments ne sont donc pas de nature à remettre en cause la compétence des États membres en ce qui concerne la conclusion de conventions préventives de la double imposition.

Par ailleurs, la nouvelle directive 2011/16/UE, relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE, organise l'échange entre les États membres des informations vraisemblablement pertinentes pour l'administration et

voor de toepassing en de tenuitvoerlegging van hun interne belastingwetgeving. Die nieuwe richtlijn, die op 11 maart 2011 in werking getreden is, vervangt richtlijn 77/799/EEG door het invoeren van de door de OESO uitgewerkte internationale standaard inzake uitwisseling van fiscale gegevens.

Die nieuwe richtlijn bevat een hoofdstuk over de betrekkingen met derde landen. Op grond van de bepalingen van artikel 24 van die richtlijn, mogen inlichtingen die werden verkregen van een derde land – voor zover een akkoord met dat derde land zulks toestaat – doorgegeven worden aan andere lidstaten van de Europese Unie voor dewelke die inlichtingen van nut kunnen zijn. Omgekeerd mogen inlichtingen die werden verkregen van een andere lidstaat onder bepaalde voorwaarden doorgegeven worden aan een derde land. Artikel 1 van de richtlijn stelt uitdrukkelijk dat de richtlijn geen afbreuk doet aan het feit dat de lidstaten al hun verplichtingen moeten nakomen aangaande een meer uitgebreide administratieve samenwerking die kan voortvloeien uit andere rechtsmiddelen, met inbegrip van eventuele bilaterale of multilaterale akkoorden.

Tot slot heeft de Europese Commissie op 28 april 2009 een mededeling aangenomen waarin de maatregelen worden geïnventariseerd die de lidstaten zouden moeten nemen ter bevordering van het “goed bestuur” in belastingzaken (zijnde de transparantie en de uitwisseling van inlichtingen verbeteren en verder vooruitgaan op de weg van eerlijke concurrentie in belastingzaken). Zij verzoekt met name de lidstaten om in hun bilaterale betrekkingen te kiezen voor een aanpak die in overeenstemming is met de beginselen van goed bestuur.

Binnen de huidige Europese juridische context is de bevoegdheid van België bijgevolg onaangetast gebleven wanneer het gaat om het sluiten van een avenant inzake de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden met Spanje. Deze Avenanten zijn bovendien in overeenstemming met de principes van goed bestuur die door de Commissie worden aanbevolen.

C. Sociaal-economische impact

Deze Avenanten, die beperkt zijn tot de uitwisseling van fiscale inlichtingen, zullen op sociaal-economisch vlak geen impact hebben in België.

l'application de leur législation fiscale interne. Cette nouvelle directive, entrée en vigueur le 11 mars 2011 remplace la directive 77/799/CEE en intégrant le standard international d'échange de renseignements fiscaux élaborés par l'OCDE.

Cette nouvelle directive comporte un chapitre relatif aux relations avec les pays tiers. En vertu des dispositions de l'article 24 de cette directive, des informations reçues d'un pays tiers peuvent – pour autant qu'un accord avec ce pays tiers l'autorise – être transmises à d'autres États membres de l'Union européenne auxquels ces informations peuvent être utiles. Inversement, des informations reçues d'un autre État membre peuvent, à certaines conditions, être transmises à un pays tiers. Il est expressément stipulé à l'article premier de la directive que celle-ci ne porte pas atteinte à l'exécution de toute obligation des États membres quant à une coopération administrative plus étendue qui résulterait d'autres instruments juridiques, y compris d'éventuels accords bilatéraux ou multilatéraux.

Enfin, la Commission européenne a adopté le 28 avril 2009 une communication dans laquelle sont recensées les mesures que les États membres devraient prendre pour promouvoir la “bonne gouvernance” dans le domaine fiscal (c'est-à-dire améliorer la transparence et l'échange d'informations et progresser sur la voie de la concurrence loyale en matière fiscale). Elle invite notamment les États membres à opter, dans le cadre de leurs relations bilatérales, pour une approche conforme aux principes de bonne gouvernance.

Dans le contexte juridique européen actuel, la compétence de la Belgique est, dès lors, demeurée entière lorsqu'il s'agit de conclure un avenant relatif à l'échange de renseignements en matière fiscale avec l'Espagne. Les présents Avenants sont, par ailleurs, conformes aux principes de bonne gouvernance prônés par la Commission.

C. Impact socio-économique

Ces Avenants, qui sont limités à l'échange de renseignements fiscaux, n'auront aucun impact socio-économique en Belgique.

D. Technische bepalingen

1. Definitie van bevoegde autoriteit (artikel I, Avenant 2014)

Artikel I van het Avenant van 2014 past de definitie van bevoegde autoriteit aan voor wat België betreft. Deze aanpassing is een gevolg van het gemengd karakter van de Avenanten van 2009 en van 2014.

Als gevolg van de classificatie als gemengd verdrag, zijn naast de minister van Financiën van de federale regering eveneens de Ministers van Financiën van de Gewest- en Gemeenschapsregeringen bevoegd, naargelang de context vereist.

De definitie specificeert dat, naargelang de belasting waarop het verzoek om bijstand betrekking heeft, de minister van Financiën van de federale regering of van een Gewest of een Gemeenschap als bevoegde autoriteit wordt aangemerkt.

Ondanks het feit dat het toepassingsgebied van artikel 26, zoals gewijzigd door het Avenant van 2014, zich uitdrukkelijk uitstrekt tot belastingen geheven door of ten behoeve van de verschillende bestuursniveaus (federaal, gewesten en gemeenschappen), zal de communicatie met de partnerstaat aangaande de uitwisseling van inlichtingen voor alle beoogde belastingen verlopen via één enkel (centraal) contactpunt. De organisatie en concrete werking van dit contactpunt, alsook de samenwerking tussen dit contactpunt en alle betrokken bestuursniveaus, zullen onderwerp zijn van een samenwerkingsakkoord waarvan de inhoud op dit ogenblik wordt uitgewerkt. Dit samenwerkingsakkoord zal niet enkel slaan op inlichtingen die worden uitgewisseld in het kader van een bilateraal verdrag (verdrag ter vermindering van dubbele belasting of akkoord inzake de uitwisseling van fiscale inlichtingen) maar ook de gegevensuitwisseling regelen die gebeurt in het kader van de Richtlijn 2011/16/EU betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en in het kader van het Multilateraal Verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand in fiscale aangelegenheden van de OESO en de Raad van Europa.

2. Uitwisseling van inlichtingen (artikel I van het Avenant van 2009 en artikel II van het Avenant van 2014)

Artikel I van het Avenant van 2009 vervangt de tekst van artikel 26 (Uitwisseling van inlichtingen) van de Overeenkomst van 1995 door de tekst van het OESO-model inzake de uitwisseling van inlichtingen. Door die wijziging is de Overeenkomst van 1995, wat dat

D. Dispositions techniques

1. Définition d'autorité compétente (Article I Avenant 2014)

L'Article I de l'Avenant de 2014 adapte la définition d'autorité compétente en ce qui concerne la Belgique. Cette adaptation résulte du caractère mixte des Avenants de 2009 et de 2014.

En raison de cette classification comme traité mixte, les ministres des Finances des Gouvernements des Régions et des Communautés, comme le ministre des Finances du Gouvernement fédéral, sont compétents selon le contexte.

La définition spécifie que, selon le type d'impôt concerné par la demande d'assistance, c'est le ministre des Finances du Gouvernement fédéral, d'une Région ou d'une Communauté qui est considéré comme l'autorité compétente.

Bien que le champ d'application de l'Article 26 tel que modifié par l'Avenant de 2014 s'étende explicitement aux impôts perçus par ou pour le compte de différents niveaux de pouvoir (Fédéral, Régions et Communautés), la communication avec l'État partenaire, en ce qui concerne l'échange de renseignements pour tous les impôts visés, se fera via un seul point de contact (central). L'organisation et le fonctionnement concret de ce point de contact, ainsi que la collaboration entre ce point de contact et tous les niveaux de pouvoir concernés, feront l'objet d'un accord de coopération dont le contenu est actuellement en cours d'élaboration. Cet accord de coopération portera non seulement sur les renseignements échangés dans le cadre d'un traité bilatéral (convention préventive de la double imposition ou accord d'échange de renseignements fiscaux) mais règlera également l'échange d'informations dans le cadre de la directive 2011/16/UE relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et dans le cadre de la Convention multilatérale concernant l'assistance administrative mutuelle en matière fiscale de l'OCDE et du Conseil de l'Europe.

2. Echange de renseignements (Article I de l'Avenant de 2009 et Article II de l'Avenant de 2014)

L'Article I de l'Avenant de 2009 remplace le texte de l'article 26 (Echange de renseignements) de la Convention de 1995 par le texte du Modèle OCDE relatif à l'échange de renseignements. Grâce à cette modification, la Convention de 1995 est, sur ce point, désormais

punt betreft, voortaan in overeenstemming met de internationale standaard inzake uitwisseling van fiscale inlichtingen.

De nieuwe paragraaf 1 van artikel 26, zoals gewijzigd door het Avenant van 2009, maakt het voortaan mogelijk om de inlichtingen uit te wisselen die “naar verwachting relevant” zullen zijn voor de toepassing van de Overeenkomst zelf of van de interne wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort of benaming die ten behoeve van de twee overeenkomstsluitende Staten worden geheven.

Het begrip “inlichtingen die naar verwachting relevant zullen zijn” vervangt het begrip “inlichtingen die nodig zijn” voor de toepassing van de belastingwetgeving. Het doel daarvan is te verzekeren dat de uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot belastingaangelegenheden zo ruim mogelijk is, waarbij evenwel duidelijk wordt aangegeven dat het de overeenkomstsluitende Staten niet vrij staat om “naar inlichtingen te hengelen” of om te vragen naar inlichtingen waarvan het weinig waarschijnlijk is dat ze relevant zijn voor de opheldering van de fiscale toestand van een bepaalde belastingplichtige. Het feit dat de werkelijke relevantie van de inlichtingen slechts kan worden vastgesteld nadat de verzoekende partij deze heeft ontvangen, is geen voldoende reden om de aangezochte Staat te ontslaan van de plicht om die inlichtingen te verstrekken. Het volstaat doorgaans dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat die inlichtingen relevant zijn met het oog op de vaststelling, de vestiging, de toepassing of de invordering van een beoogde belasting.

Artikel 26, zoals gewijzigd door het Avenant van 2009, heeft betrekking op de belastingen die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten. België is van oordeel dat die bepaling ook de belastingen omvat die door de gefedereerde entiteiten geheven worden. Vermits Spanje liet weten niet akkoord te kunnen gaan met die interpretatie, moest de tekst van artikel 26 aangepast worden door een nieuw Avenant (het Avenant van 2014) teneinde ook de belastingen die ten behoeve van de gefedereerde entiteiten geheven worden uitdrukkelijk onder de toepassing van dat artikel te laten vallen.

Als gevolg is de nieuwe paragraaf 1 van artikel 26, zoals gewijzigd door het Avenant van 2014, van toepassing op de “belastingen van elke soort of benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan”.

Wat België betreft, beoogt het nieuwe artikel 26 dus alle belastingen, ongeacht hun soort of benaming, die

conforme au standard international d'échange de renseignements fiscaux.

Le nouveau paragraphe 1er de l'Article 26, tel que modifié par l'Avenant de 2009, permet dorénavant d'échanger les renseignements “vraisemblablement pertinents” pour l'application de la Convention elle-même ou de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des deux États contractants.

La notion de “renseignements vraisemblablement pertinents” remplace celle de “renseignements nécessaires” pour l'application de la législation fiscale. Ceci a pour but d'assurer un échange de renseignements en matière fiscale qui soit le plus large possible tout en indiquant clairement qu'il n'est pas loisible aux États contractants “d'aller à la pêche aux renseignements” ou de demander des renseignements dont il est peu probable qu'ils soient pertinents pour élucider les affaires fiscales d'un contribuable déterminé. Le fait que la pertinence réelle des renseignements ne peut être déterminée qu'après réception de ceux-ci par l'État requérant ne constitue pas une raison suffisante pour que l'État requis soit dispensé de l'obligation de les fournir. Il suffit généralement que des motifs sérieux permettent de penser que ces renseignements sont pertinents en vue de déterminer, établir, appliquer ou percevoir un impôt visé.

La disposition contenue dans l'Avenant de 2009 vise les impôts levés par les États contractants. La Belgique considère que cette disposition couvre aussi les impôts levés par les entités fédérées. L'Espagne ayant fait savoir qu'elle ne pouvait pas accepter cette interprétation, le texte de l'Article 26 a dû être modifié par un nouvel Avenant (l'Avenant de 2014) afin qu'y soient explicitement visés les impôts perçus pour le compte des entités fédérées.

Il en résulte que le nouveau paragraphe 1er de l'Article 26, tel que modifié par l'Avenant de 2014, couvre les “impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales”.

En ce qui concerne la Belgique, le nouvel article 26 vise donc tous les impôts, quelle que soit leur nature

door de Federale Staat en door de andere beleidsniveaus worden geheven, dit wil zeggen:

— de federale belastingen (de vier inkomstenbelastingen, de belasting over de toegevoegde waarde, de douane- en accijnsrechten, enz.);

— de plaatselijke en gewestelijke belastingen, taksen, enz. voor dewelke de Federale Staat instaat voor de dienst (bvb. de opcentiemen, de successierechten, enz.);

— alle belastingen, taksen,... die rechtstreeks door de gefedereerde entiteiten of lokale overheden geheven worden (bvb. de onroerende voorheffing die door het Vlaams Gewest geheven wordt, de belasting op de spelen en weddenschappen die door het Waals Gewest geheven wordt, enz.).

De nieuwe paragraaf 2 van artikel 26 herneemt de bepalingen aangaande de geheimhouding van de inlichtingen die reeds grotendeels waren opgenomen in paragraaf 1 van artikel 26 van de Overeenkomst van 1995.

De wijze waarop de door een Staat ontvangen inlichtingen geheim worden gehouden, wordt in principe bepaald overeenkomstig de regels die gelden voor de inlichtingen die door die Staat zijn verkregen onder toepassing van zijn binnenlandse wetgeving.

Er is bepaald dat de personen en de autoriteiten aan wie de inlichtingen mogen worden verstrekt die inlichtingen enkel mogen gebruiken met het oog op het uitoefenen van hun opdracht. Ze mogen die inlichtingen evenwel kenbaar maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen.

De door een Staat ontvangen inlichtingen mogen aan andere dan de hierboven genoemde personen of autoriteiten worden medegedeeld en voor andere doeleinden worden gebruikt wanneer zulks door de wetgeving van beide Staten is toegestaan en indien de bevoegde autoriteit van de Staat die de inlichtingen verstrekt daar de toestemming voor geeft.

De nieuwe paragraaf 3 van artikel 26 is analoog aan paragraaf 2 van de Overeenkomst van 1995 en handelt over sommige beperkingen ten gunste van de aangezochte Staat bij de uitwisseling van inlichtingen. De aangezochte Staat is met name niet verplicht om inlichtingen te verstrekken die hij volgens zijn wetgeving of in de normale gang van zijn administratieve praktijk niet zou kunnen verkrijgen voor zijn eigen doeleinden.

ou leur dénomination, perçus par l'État fédéral et par les autres niveaux de pouvoir, c'est-à-dire:

— les impôts fédéraux (les quatre impôts sur les revenus, la taxe sur la valeur ajoutée, les droits de douane et d'accises, etc.);

— les impôts, taxes, etc. locaux et régionaux dont le service est assuré par l'État fédéral (p.ex. les centimes additionnels, les droits de succession, etc.);

— tous les impôts, taxes, ... perçus directement par les entités fédérées ou les pouvoirs locaux (p.ex. le pré-compte immobilier perçu par la Région flamande, la taxe sur les jeux et paris perçue par la Région wallonne, etc.).

Le nouveau paragraphe 2 de l'Article 26 reprend les dispositions relatives à la confidentialité des renseignements qui, pour l'essentiel, étaient déjà contenues dans le paragraphe 1er de l'article 26 de la Convention de 1995.

La manière dont les renseignements reçus par un État sont tenus secrets est en principe déterminée conformément aux règles en vigueur pour les renseignements obtenus par cet État en application de sa législation interne.

Il est stipulé que les personnes et autorités auxquelles les renseignements peuvent être communiqués ne sont habilitées à en faire usage qu'en vue de l'exercice de leur mission. Elles sont toutefois autorisées à révéler ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements.

Les renseignements reçus par un État peuvent être communiqués à des personnes ou autorités autres que celles mentionnées ci-dessus et être utilisées à d'autres fins lorsque cette possibilité est prévue par la législation des deux États et si l'autorité compétente de l'État qui fournit les renseignements autorise cette communication.

Le nouveau paragraphe 3 de l'Article 26 est analogue au paragraphe 2 de la Convention de 1995 et traite de certaines limitations à l'échange de renseignements en faveur de l'État requis. L'État requis n'est notamment pas obligé de fournir des renseignements qu'il ne pourrait pas obtenir pour son propre usage sur la base de sa législation ou dans le cadre normal de sa pratique administrative.

Op grond van de nieuwe paragraaf 4 van artikel 26 moet de aangezochte Staat de middelen aanwenden waarover hij inzake het inwinnen van inlichtingen beschikt, zelfs als die inlichtingen enkel van nut zijn voor de andere Staat. Die nieuwe paragraaf brengt voor België geen nieuwe verplichtingen mee want, zoals dat het geval is voor de meeste OESO-lidstaten, was de Belgische praktijk reeds in overeenstemming met die regels.

Paragraaf 5 van artikel 26 maakt de uitwisseling van welbepaalde inlichtingen, meer bepaald bankgegevens, mogelijk, zelfs wanneer de belastingwetgeving of de administratieve praktijk van een overeenkomstsluitende Staat niet toestaat dat bewuste inlichtingen ingewonnen en verstrekt worden. Die paragraaf stemt overeen met paragraaf 5 van artikel 26 van het OESO-model met als enig verschil dat hij uitgebreid is tot inlichtingen die betrekking hebben op een trust of een stichting en dat erin wordt gestipuleerd dat de administratie van de aangezochte Staat, ongeacht elke andersluidende bepaling van zijn intern recht, de bevoegdheid heeft om bankgegevens te verkrijgen.

3. Inwerkingtreding (artikel II van het Avenant van 2009 en artikel III van het Avenant van 2014)

Artikel II van het Avenant van 2009 en artikel III van het Avenant van 2014 regelen de inwerkingtreding en de uitvoering van de nieuwe artikelen.

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van deze Avenanten vereist zijn.

De Avenanten zullen in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

— met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin de Avenanten in werking treden;

— met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin de Avenanten in werking treden;

— met betrekking tot alle andere belastingen die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin de Avenanten in werking treden.

Sur la base du nouveau paragraphe 4 de l'Article 26, l'État requis doit utiliser les moyens dont il dispose en matière de collecte de renseignements, même si ces renseignements ne sont utiles qu'à l'autre État. Ce nouveau paragraphe n'engendre aucune obligation nouvelle pour la Belgique car la pratique belge, comme celle de la plupart des États membres de l'OCDE, était déjà conforme à ces règles.

Le paragraphe 5 de l'Article 26 permet l'échange de renseignements spécifiques, notamment des renseignements bancaires, alors même que la législation fiscale ou la pratique administrative d'un État contractant n'autorise pas la collecte et la fourniture des renseignements en question. Ce paragraphe correspond au paragraphe 5 de l'article 26 du Modèle OCDE, les seules différences étant qu'il est étendu aux renseignements relatifs à un trust ou une fondation, et qu'il y est précisé que l'administration de l'État requis a le pouvoir d'obtenir des renseignements bancaires nonobstant toute disposition contraire de son droit interne.

3. Entrée en vigueur (Article II de l'Avenant de 2009 et Article III de l'Avenant de 2014)

L'article II de l'Avenant de 2009 et l'Article III de l'Avenant de 2014 fixe l'entrée en vigueur et la prise d'effet des nouveaux articles.

Chaque État contractant notifiera par la voie diplomatique à l'autre État contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur des présents Avenants.

Les Avenants entreront en vigueur à la date de la deuxième de ces notifications et leurs dispositions seront applicables:

— aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur des Avenants;

— aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur des Avenants;

— à tous les autres dus au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur des Avenants.

Op grond van die bepalingen is het nieuwe artikel 26 ook van toepassing op verzoeken die reeds vóór de inwerkingtreding of de uitwerking van de Avenanten bestonden, op voorwaarde dat ze na de inwerkingtreding van de Avenanten worden verwerkt en dat ze betrekking hebben op een belastbaar tijdperk waarop het nieuwe artikel overeenkomstig artikel II van het Avenant van 2009 en artikel III van het Avenant van 2014 van toepassing is.

Het oude artikel 26 van de Overeenkomst van 1995 blijft in principe bestaan en is verder van toepassing:

— met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld vóór 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin de Avenanten in werking treden;

— met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die aanvangen vóór 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin de Avenanten in werking treden.

*
* *

De regering is van oordeel dat de internationale akten die aan uw instemming worden voorgelegd, een toereikende oplossing bieden voor de administratieve bijstand in belastingaangelegenheden tussen België en Spanje.

De regering stelt u bijgevolg voor snel met die internationale akten in te stemmen opdat ze zo spoedig mogelijk in werking zouden kunnen treden.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNDERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

Sur la base de ces dispositions, le nouvel Article 26 est également applicable aux demandes préexistantes à l'entrée en vigueur ou à la prise d'effet des Avenants, à condition qu'elles soient traitées après l'entrée en vigueur des Avenants et qu'elles se rapportent à une période imposable à laquelle le nouvel article est applicable conformément à l'Article II de l'Avenant de 2009 et à l'Article III de l'Avenant de 2014.

L'ancien article 26 de la Convention de 1995 continue en principe à exister et à s'appliquer:

— aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement avant le 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur des Avenants;

— aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant avant le 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur des Avenants.

*
* *

Le Gouvernement estime que les actes internationaux qui sont soumis à votre assentiment offrent une solution satisfaisante en ce qui concerne l'assistance administrative en matière fiscale entre la Belgique et l'Espagne.

Le Gouvernement vous propose par conséquent de donner rapidement votre assentiment à ces actes internationaux afin qu'ils puissent entrer en vigueur dans les plus brefs délais.

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNDERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet houdende instemming met de volgende internationale akten:

1. het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;
2. het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De volgende internationale akten zullen volkomen gevolg hebben:

1. het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;
2. het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009.

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi portant assentiment aux actes internationaux suivants:

1. l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;
2. l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Les actes internationaux suivants sortiront leur plein et entier effet:

2. l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;
2. l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009.

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 58.730/3 VAN 25 JANUARI 2016**

Op 21 december 2015 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet “houdende instemming met de volgende internationale akten:

1. het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;

2. het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009”.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 12 januari 2016. De kamer was samengesteld uit Jo Baert, kamervoorzitter, Jeroen Van Nieuwenhove en Koen Muylle, staatsraden, Jan Velaers en Bruno Peeters, assessoren, en Annemie Goossens, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Frédéric Vanneste, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jo Baert, kamervoorzitter.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 januari 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond⁵, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe instemming te verlenen met twee avenanten tot wijziging

⁵ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 58.730/3 DU 25 JANVIER 2016**

Le 21 décembre 2015, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le ministre des Affaires étrangères à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi “portant assentiment aux actes internationaux suivants:

1. l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;

2. l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention, entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009”.

L'avant-projet a été examiné par la troisième chambre le 12 janvier 2016. La chambre était composée de Jo Baert, président de chambre, Jeroen Van Nieuwenhove et Koen Muylle, conseillers d'État, Jan Velaers et Bruno Peeters, assessesurs, et Annemie Goossens, greffier.

Le rapport a été présenté par Frédéric Vanneste, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jo Baert, président de chambre.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 janvier 2016.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique⁵ et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

2. L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de porter assentiment à deux avenants modifiant la convention

⁵ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

van het dubbelbelastingverdrag met Spanje,⁶ die zijn gesloten in 2009 en 2014.⁷⁻⁸

De nieuwe bepalingen breiden de mogelijkheden tot uitwisseling van inlichtingen in belastingzaken uit. Op basis van de nieuwe regeling zal die uitwisseling voortaan bijvoorbeeld ook betrekking kunnen hebben op gegevens die berusten bij een bank (zie het nieuwe artikel 26, paragraaf 5, van het verdrag).

ALGEMENE OPMERKINGEN

3. De Werkgroep Gemengde Verdragen, ingesteld bij het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten “over de nadere regelen voor het sluiten van gemengde verdragen”, heeft op 26 oktober 2010 (eerste avenant) en op 4 december 2012 (tweede avenant) geoordeeld dat het om gemengde verdragen gaat en gaat.⁹

4. In de slotformule van het eerste wijzigende avenant wordt bepaald dat de Engelse, Spaanse, Franse en Nederlandse versies gelijkelijk authentiek zijn en dat ingeval van verschil tussen de teksten, de Engelse versie beslissend is. Van dat avenant zal derhalve ook de Engelse versie moeten worden voorgelegd aan de Kamer van volksvertegenwoordigers.

5. Artikel 26, paragraaf 1, van het verdrag, zoals te vervangen bij artikel II van het tweede avenant, luidt:

“De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve

⁶ Overeenkomst “tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen”, gedaan te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd bij het avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000.

⁷ Avenant “tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontdruken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000”, gedaan te Brussel op 2 december 2009 (hierna: eerste avenant).

⁸ Avenant “tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontdruken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009”, gedaan te Madrid op 15 april 2014 (hierna: tweede avenant).

⁹ De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) stemde via de schriftelijke procedure in met het verslag van de Werkgroep Gemengde Verdragen, wat bij brieven van 20 januari 2011 (eerste avenant) en van 16 april 2013 (tweede avenant) is bevestigd.

préventive de la double imposition avec l’Espagne⁶, faits en 2009 et en 2014⁷⁻⁸.

Les nouvelles dispositions étendent les possibilités d’échange de renseignements en matière fiscale. En vertu du nouveau régime, cet échange pourra désormais concerner, par exemple, également des renseignements détenus par une banque (voir le nouvel article 26, paragraphe 5, de la convention).

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

3. Le 26 octobre 2010 (premier avenant) et le 4 décembre 2012 (deuxième avenant), le Groupe de Travail Traités mixtes, institué par l’accord de coopération du 8 mars 1994 entre l’autorité fédérale, les Communautés et les Régions “relatif aux modalités de conclusion des traités mixtes”, a considéré qu’il s’agissait de traités mixtes⁹.

4. La formule finale du premier avenant modificatif dispose que les versions anglaise, espagnole, française et néerlandaise font également foi et qu’en cas de divergence entre les textes, la version anglaise prévaudra. La version anglaise de cet avenant devra par conséquent également être soumise à la Chambre des représentants.

5. L’article 26, paragraphe 1er, de la convention, tel qu’il doit être remplacé par l’article II du deuxième avenant, dispose:

“Les autorités compétentes des États contractants échangent les renseignements vraisemblablement pertinents pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou pour l’administration ou l’application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des États contractants, de leurs subdivisions

⁶ Convention “entre le Royaume de Belgique et le Royaume d’Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l’évasion et la fraude fiscale en matière d’impôt sur le revenu et sur la fortune”, fait à Bruxelles, le 14 juin 1995, telle que modifiée par l’avenant fait à Madrid le 22 juin 2000.

⁷ Avenant “modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d’Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l’évasion et la fraude fiscales en matière d’impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l’Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000”, fait à Bruxelles, le 2 décembre 2009 (ci-après: premier avenant).

⁸ Avenant “modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d’Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l’évasion et la fraude fiscales en matière d’impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l’avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l’avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009”, fait à Madrid, le 15 avril 2014 (ci-après: deuxième avenant).

⁹ Des courriers du 20 janvier 2011 (premier avenant) et du 16 avril 2013 (deuxième avenant) confirment que la Conférence interministérielle de la Politique étrangère (CIPE) a approuvé le rapport du Groupe de Travail Traités mixtes dans le cadre d’une procédure écrite.

van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, voor zover de belastingheffing waarin die nationale wetgeving voorziet niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2.”

Artikel 1 van het verdrag omschrijft het personele toepassingsgebied, namelijk “personen die inwoner zijn van een overeenkomstsluitende Staat of van beide overeenkomstsluitende Staten”, terwijl artikel 2 de belastingen bepaalt waarop het verdrag van toepassing is. Het gaat om “belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven ten behoeve van een overeenkomstsluitende Staat, van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan” (paragraaf 1 van het artikel). De bestaande belastingen waarop het verdrag in België van toepassing is, zijn de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting, de belasting van niet-inwoners en de met de personenbelasting gelijkgestelde bijzondere heffing, telkens “met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op die belastingen en voorheffingen, alsmede de aanvullende belastingen op de personenbelasting” (paragraaf 3 van het artikel).

De regeling inzake de uitwisseling van inlichtingen met Spanje is evenwel algemeen en is dus niet beperkt tot de personen bedoeld in artikel 1 van het verdrag en tot de belastingen vermeld in artikel 2 van het verdrag. Bovendien kunnen ook inlichtingen worden gevraagd “zelfs al heeft die andere Staat die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden” (artikel 26, paragraaf 4, van het verdrag, zoals te vervangen bij artikel I van het eerste avoent). De staat aan wie de inlichtingen zijn gevraagd, dient gebruik te maken van “de middelen waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen” (*idem*).

Gelet daarop rijst de vraag wie in België uitvoering zal moeten geven aan een verzoek om inlichtingen uitgaande van een bevoegde autoriteit van Spanje.

Uit artikel 3, paragraaf 1, h), 2°, van het verdrag, zoals te vervangen bij artikel I van de tweede avoent, volgt dat onder “bevoegde autoriteit” wordt verstaan “in België, naargelang het geval, de minister van Financiën van de federale regering en/of van de regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger”.

politiques ou de leurs collectivités locale dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1er et 2”.

L'article 1er de la convention définit le champ d'application personnel, à savoir les “personnes qui sont des résidents d'un État contractant ou des deux États contractants”, tandis que l'article 2 détermine les impôts auxquels s'applique la convention. Il s'agit des “impôts sur le revenu et sur la fortune perçus pour le compte d'un État contractant, de ses subdivisions politiques ou de ses collectivités locales, quel que soit le système de perception” (paragraphe 1er de l'article). Les impôts actuels auxquels s'applique la convention en Belgique sont l'impôt des personnes physiques, l'impôt des sociétés, l'impôt des personnes morales, l'impôt des non-résidents et la cotisation spéciale assimilée à l'impôt des personnes physiques, chaque fois “y compris les précomptes, les centimes additionnels auxdits impôts et précomptes, ainsi que les taxes additionnelles à l'impôt des personnes physiques” (paragraphe 3 de l'article).

Le régime en matière d'échange de renseignements avec l'Espagne est toutefois général et n'est donc pas limité aux personnes visées à l'article 1er de la convention et aux impôts visés à l'article 2 de la convention. En outre, des renseignements peuvent également être demandés “même [si cet autre État] n'en a pas besoin à ses propres fins fiscales” (article 26, paragraphe 4, de la convention, tel qu'il doit être remplacé par l'article I du premier avoent). L'État à qui les renseignements sont demandés doit utiliser “les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés” (*idem*).

Eu égard à ce qui précède, la question se pose de savoir qui devra donner exécution en Belgique à une demande de renseignements émanant d'une autorité compétente d'Espagne.

Il ressort de l'article 3, paragraphe 1er, h), 2°, de la convention, tel qu'il doit être remplacé par l'article I du deuxième avoent, que par “autorité compétente” on entend “en ce qui concerne la Belgique, suivant le cas, le ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou son représentant autorisé”.

Daarom verdient het aanbeveling om op het intern-Belgische vlak te voorzien in een coördinatiemechanisme en –orgaan, zodat de bevoegde autoriteiten van Spanje weten tot wie een verzoek om inlichtingen moet worden gericht en de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten onderling kunnen uitmaken op welke wijze gevolg wordt gegeven aan een concreet verzoek. Daarover werd blijkbaar reeds op 16 september 2015 in de schoot van het Overlegcomité een samenwerkingsakkoord in de zin van artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 “tot hervorming der instellingen” gesloten.¹⁰

De griffier,

Annemie GOOSSENS

De voorzitter,

Jo BAERT

Il est par conséquent recommandé de prévoir un mécanisme et un organe de coordination internes propres à la Belgique, afin de permettre aux autorités compétentes d'Espagne de savoir à qui il faut adresser une demande de renseignements et à l'autorité fédérale, aux communautés et aux régions, de déterminer de quelle manière il y a lieu de donner suite à une demande concrète. À ce sujet, un accord de coopération au sens de l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980 “de réformes institutionnelles” a manifestement déjà été conclu le 16 septembre 2015 au sein du Comité de concertation¹⁰.

Le greffier,

Annemie GOOSSENS

Le président,

Jo BAERT

¹⁰ Aan de Raad van State, afdeling Wetgeving, is een niet-gedateerd en niet-ondertekend exemplaar van de tekst ervan bezorgd, getiteld “Samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, de Vlaamse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap in het kader van de richtlijn 2011/16/EU van de Raad van 15 februari 2011 betreffende de administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen en tot intrekking van Richtlijn 77/799/EEG en in het kader van de gemengde bilaterale en multilaterale verdragen tussen het Koninkrijk België en een andere Staat of andere Staten die voorzien in een administratieve samenwerking op het gebied van de belastingen”. Onder meer gelet op het gegeven dat de bij het akkoord betrokken partijen gezamenlijk instaan voor de financiering van de personeels- en werkingskosten van het centraal verbindingsbureau (artikel 19 van het akkoord), kan het samenwerkingsakkoord eerst gevolg hebben nadat de parlementen van de verschillende betrokken partijen ermee hebben ingestemd bij wetgevende akte.

¹⁰ Un exemplaire non daté et non signé du texte de cet accord de coopération, intitulé “Accord de coopération entre l'État fédéral, la Région flamande, la Région wallonne, la Région de Bruxelles-Capitale, la Communauté flamande et la Communauté germanophone dans le cadre de la directive 2011/16/UE du Conseil du 15 février 2011 relative à la coopération administrative dans le domaine fiscal et abrogeant la directive 77/799/CEE et dans le cadre des traités mixtes bilatéraux et multilatéraux entre le Royaume de Belgique et un autre État ou d'autres États qui prévoient la coopération administrative dans le domaine fiscal” a été transmis au Conseil d'État, section de législation. Compte tenu notamment du fait que les parties concernées par l'accord assurent conjointement le financement des frais de personnel et de fonctionnement du bureau central de liaison (article 19 de l'accord), l'accord de coopération ne pourra produire ses effets qu'après que les parlements des différentes parties concernées y auront donné leur assentiment par un acte législatif.

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Buitenlandse Zaken en van de minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Financiën, zijn ermee belast, in Onze naam, bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2

De volgende internationale akten zullen volkomen gevolg hebben:

1. het Avenant, gedaan te Brussel op 2 december 2009, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000;

2. het Avenant, gedaan te Madrid op 15 april 2014, tot wijziging van de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition du ministre des Affaires étrangères et du ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Le ministre des Affaires étrangères et le ministre des Finances, sont chargés de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2

Les actes internationaux suivants sortiront leur plein et entier effet:

1. l'Avenant, fait à Bruxelles le 2 décembre 2009, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000;

2. l'Avenant, fait à Madrid le 15 avril 2014, modifiant la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que

het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009.

Gegeven te Brussel, 6 juni 2016

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Buitenlandse Zaken,

Didier REYNDERS

De minister van Financiën,

Johan VAN OVERTVELDT

modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009.:

Donné à Bruxelles, le 6 juin 2016

PHILIPPE

PAR LE ROI:

Le ministre des Affaires étrangères,

Didier REYNDERS

Le ministre des Finances,

Johan VAN OVERTVELDT

AVENANT
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET KONINKRIJK SPANJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
EN TOT HET VOORKOMEN VAN
HET ONTGAAN EN HET ONTDUIKEN VAN BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN,
EN VAN HET PROTOCOL,
ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 JUNI 1995,
ZOALS GEWIJZIGD DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE MADRID OP 22 JUNI 2000

**AVENANT
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET KONINKRIJK SPANJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
EN TOT HET VOORKOMEN VAN
HET ONTGAAN EN HET ONTDUIKEN VAN BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN,
EN VAN HET PROTOCOL,
ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 JUNI 1995,
ZOALS GEWIJZIGD DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE MADRID OP 22 JUNI 2000**

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING DER BELGEN

EN

ZIJNE MAJESTEIT DE KONING VAN SPANJE,

WENSENDE de Overeenkomst te wijzigen tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 (hierna te noemen “de Overeenkomst”),

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

ARTIKEL I

De tekst van artikel 26 van de Overeenkomst wordt vervangen door de volgende tekst:

- “1. *De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten, voor zover de belastingheffing waarin die nationale wetgeving voorziet niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2.*
2. *De door een overeenkomstsluitende Staat ingevolge paragraaf 1 verkregen inlichtingen worden op dezelfde wijze geheim gehouden als inlichtingen die onder de nationale wetgeving van die Staat zijn verkregen en worden alleen ter kennis gebracht van personen of autoriteiten (daaronder begrepen rechterlijke instanties en administratieve lichamen) die betrokken zijn bij de vestiging of invordering van de in paragraaf 1 bedoelde belastingen, bij de tenuitvoerlegging of vervolging ter zake van die belastingen, bij de beslissing in beroepszaken die betrekking hebben op die belastingen, of bij het toezicht daarop. Deze personen of autoriteiten gebruiken die inlichtingen slechts voor die doeleinden. Zij mogen van deze inlichtingen melding maken tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. Niettegenstaande het voorafgaande, mogen de inlichtingen die door een overeenkomstsluitende Staat zijn ontvangen voor andere doeleinden worden gebruikt indien ze overeenkomstig de wetgeving van beide Staten voor die andere doeleinden mogen worden gebruikt en indien de bevoegde autoriteit van de Staat die de inlichtingen verstrekt, de toestemming geeft voor dat gebruik.*
3. *In geen geval mogen de bepalingen van de paragrafen 1 en 2 aldus worden uitgelegd dat zij een overeenkomstsluitende Staat de verplichting opleggen:*

 - (a) *administratieve maatregelen te nemen die afwijken van de wetgeving en de administratieve praktijk van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;*
 - (b) *inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of in de normale gang van de administratieve werkzaamheden van die of van de andere overeenkomstsluitende Staat;*
 - (c) *inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze zouden onthullen, dan wel inlichtingen waarvan het verstrekken in strijd zou zijn met de openbare orde.*
4. *Wanneer op basis van de bepalingen van dit artikel door een overeenkomstsluitende Staat om inlichtingen is verzocht, gebruikt de andere overeenkomstsluitende Staat de middelen waarover hij beschikt om de gevraagde inlichtingen te verkrijgen, zelfs al heeft die andere Staat die inlichtingen niet nodig voor zijn eigen belastingdoeleinden. De verplichting die in de vorige zin is verrat, is onderworpen aan de beperkingen waarin paragraaf 3 van dit artikel voorziet, maar die beperkingen mogen in geen geval aldus worden uitgelegd dat ze een overeenkomstsluitende Staat toestaan het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel omdat die Staat geen binnenlands belang heeft bij die inlichtingen.*

5. *In geen geval mogen de bepalingen van paragraaf 3 van dit artikel aldus worden uitgelegd dat ze een overeenkomstsluitende Staat toestaan om het verstrekken van inlichtingen te weigeren enkel en alleen omdat de inlichtingen in het bezit zijn van een bank, een andere financiële instelling, een trust, een stichting, een gevolmachtigde of een persoon die werkzaam is in de hoedanigheid van een vertegenwoordiger of een zaakwaarnemer of omdat de inlichtingen betrekking hebben op eigendomsbelangen in een persoon. Teneinde zulke inlichtingen te verkrijgen heeft de belastingadministratie van de aangezochte overeenkomstsluitende Staat de bevoegdheid om te vragen inlichtingen bekend te maken en om een onderzoek en verhoren in te stellen, niettegenstaande andersluidende bepalingen in de binnenlandse belastingwetgeving van die Staat.”*

ARTIKEL II

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Avenant is vereist. Het Avenant zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

- a) met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden;
- b) met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die beginnen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden;
- c) met betrekking tot alle andere belastingen die worden geheven door of ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten en die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden.

ARTIKEL III

Dit Avenant, dat een integrerend deel van de Overeenkomst uitmaakt, zal van kracht blijven zolang de Overeenkomst van kracht blijft en zal van toepassing zijn zolang de Overeenkomst zelf van toepassing is.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Avenant hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Brussel, op 2 december 2009, in de Engelse, Spaanse, Franse en Nederlandse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek. In geval van verschil tussen de teksten is de Engelse tekst beslissend.

AVENANT
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LE ROYAUME D'ESPAGNE
TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS
ET A PREVENIR L'EVASION ET LA FRAUDE FISCALES
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE,
ET LE PROTOCOLE,
SIGNES A BRUXELLES LE 14 JUIN 1995,
TELS QUE MODIFIES PAR L'AVENANT
FAIT A MADRID LE 22 JUIN 2000

**AVENANT
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LE ROYAUME D'ESPAGNE
TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS
ET A PREVENIR L'EVASION ET LA FRAUDE FISCALES
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE,
ET LE PROTOCOLE,
SIGNES A BRUXELLES LE 14 JUIN 1995,
TELS QUE MODIFIES PAR L'AVENANT
FAIT A MADRID LE 22 JUIN 2000**

SA MAJESTE LE ROI DES BELGES

ET

SA MAJESTE LE ROI D'ESPAGNE,

DESIREUX de modifier la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 (ci-après dénommés "la Convention"),

SONT CONVENUS des dispositions suivantes:

ARTICLE I

Le texte de l'article 26 de la Convention est supprimé et remplacé par les dispositions suivantes:

1. *Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements vraisemblablement pertinents pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou pour l'administration ou l'application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus par ou pour le compte des Etats contractants dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1er et 2.*
2. *Les renseignements reçus en vertu du paragraphe 1er par un Etat contractant sont tenus secrets de la même manière que les renseignements obtenus en application de la législation interne de cet Etat et ne sont communiqués qu'aux personnes ou autorités (y compris les tribunaux et organes administratifs) concernées par l'établissement ou le recouvrement des impôts mentionnés au paragraphe 1er, par les procédures ou poursuites concernant ces impôts, par les décisions sur les recours relatifs à ces impôts, ou par le contrôle de ce qui précède. Ces personnes ou autorités n'utilisent ces renseignements qu'à ces fins. Elles peuvent révéler ces renseignements au cours d'audiences publiques de tribunaux ou dans des jugements. Nonobstant ce qui précède, les renseignements reçus par un Etat contractant peuvent être utilisés à d'autres fins lorsque cette possibilité résulte des lois des deux Etats et lorsque l'autorité compétente de l'Etat qui fournit les renseignements autorise cette utilisation.*
3. *Les dispositions des paragraphes 1er et 2 ne peuvent en aucun cas être interprétées comme imposant à un Etat contractant l'obligation:*
 - (a) *de prendre des mesures administratives dérogeant à sa législation et à sa pratique administrative ou à celles de l'autre Etat contractant;*
 - (b) *de fournir des renseignements qui ne pourraient être obtenus sur la base de sa législation ou dans le cadre de sa pratique administrative normale ou de celles de l'autre Etat contractant;*
 - (c) *de fournir des renseignements qui révéleraient un secret commercial, industriel, professionnel ou un procédé commercial ou des renseignements dont la communication serait contraire à l'ordre public.*
4. *Si des renseignements sont demandés par un Etat contractant conformément aux dispositions du présent article, l'autre Etat contractant utilise les pouvoirs dont il dispose pour obtenir les renseignements demandés, même s'il n'en a pas besoin à ses propres fins fiscales. L'obligation qui figure dans la phrase précédente est soumise aux limitations prévues au paragraphe 3 du présent article sauf si ces limitations sont susceptibles d'empêcher un Etat contractant de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci ne présentent pas d'intérêt pour lui dans le cadre national.*
5. *Les dispositions du paragraphe 3 du présent article ne peuvent en aucun cas être interprétées comme permettant à un Etat contractant de refuser de communiquer des renseignements uniquement parce que ceux-ci sont détenus par une banque, un autre établissement financier, un trust, une fondation, un mandataire ou une personne agissant en tant qu'agent ou fiduciaire ou parce que ces renseignements se rattachent aux droits de propriété d'une personne. En vue d'obtenir ces renseignements, l'administration fiscale de l'Etat contractant requis a le pouvoir de demander la communication de renseignements et de procéder à des investigations et à des auditions nonobstant toute disposition contraire de sa législation fiscale interne."*

ARTICLE II

Chaque Etat contractant notifiera, par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Avenant. L'Avenant entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications et ses dispositions seront applicables:

- a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant;
- b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant;
- c) à tout autre impôt perçu par ou pour le compte des Etats contractants dû au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant.

ARTICLE III

Le présent Avenant, qui fait partie intégrante de la Convention, restera en vigueur aussi longtemps que la Convention reste en vigueur et s'appliquera aussi longtemps que la Convention elle-même est applicable.

EN FOI DE QUOI, les soussignés à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Avenant.

FAIT à Bruxelles, le 2 décembre 2009, en double exemplaire, en langues anglaise, espagnole, française et néerlandaise, tous les textes faisant également foi. Le texte en langue anglaise prévaudra en cas de divergence entre les textes.

PROTOCOL
AMENDING
THE CONVENTION
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE KINGDOM OF SPAIN
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION AND TAX FRAUD
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL,
AND THE PROTOCOL,
SIGNED AT BRUSSELS ON 14 JUNE 1995,
AS AMENDED BY THE PROTOCOL
SIGNED AT MADRID ON 22 JUNE 2000

**PROTOCOL
AMENDING
THE CONVENTION
BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM
AND
THE KINGDOM OF SPAIN
FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE TAXATION
AND THE PREVENTION OF FISCAL EVASION AND TAX FRAUD
WITH RESPECT TO TAXES ON INCOME AND ON CAPITAL,
AND THE PROTOCOL,
SIGNED AT BRUSSELS ON 14 JUNE 1995,
AS AMENDED BY THE PROTOCOL
SIGNED AT MADRID ON 22 JUNE 2000**

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS

AND

HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN,

DESIRING to amend the Convention between the Kingdom of Belgium and the Kingdom of Spain for the avoidance of double taxation and the prevention of fiscal evasion and tax fraud with respect to taxes on income and on capital, and the Protocol, signed at Brussels on 14 June 1995, as amended by the Protocol signed at Madrid on 22 June 2000 (hereinafter referred to as “the Convention”),

HAVE AGREED as follows:

ARTICLE I

The text of Article 26 of the Convention is deleted and replaced by the following:

- “1. *The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is foreseeably relevant for carrying out the provisions of this Convention or to the administration or enforcement of the domestic laws concerning taxes of every kind and description imposed by or on behalf of the Contracting States, insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Convention. The exchange of information is not restricted by Articles 1 and 2.*

2. *Any information received under paragraph 1 by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, the determination of appeals in relation to the taxes referred to in paragraph 1, or the oversight of the above. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions. Notwithstanding the foregoing, information received by a Contracting State may be used for other purposes when such information may be used for such other purposes under the laws of both States and the competent authority of the supplying State authorises such use.*

3. *In no case shall the provisions of paragraphs 1 and 2 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:*
 - (a) *to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;*

 - (b) *to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;*

 - (c) *to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (ordre public).*

4. *If information is requested by a Contracting State in accordance with the provisions of this Article, the other Contracting State shall use its information gathering measures to obtain the requested information, even though that other State may not need such information for its own tax purposes. The obligation contained in the preceding sentence is subject to the limitations of paragraph 3 of this Article but in no case shall such limitations be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because it has no domestic interest in such information.*

5. *In no case shall the provisions of paragraph 3 of this Article be construed to permit a Contracting State to decline to supply information solely because the information is held by a bank, other financial institution, trust, foundation, nominee or person acting in an agency or a fiduciary capacity or because it relates to ownership interests in a person. In order to obtain such information the tax administration of the requested Contracting State shall have the power to ask for the disclosure of information and to conduct investigations and hearings notwithstanding any contrary provisions in its domestic tax laws.”*

ARTICLE II

Each of the Contracting States shall notify the other Contracting State, through diplomatic channels, of the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Protocol. The Protocol shall enter into force on the date of the later of these notifications and its provisions shall have effect:

- a) with respect to taxes due at source on income credited or payable on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force;
- b) with respect to other taxes charged on income of taxable periods beginning on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force;
- c) with respect to any other taxes imposed by or on behalf of the Contracting States due on taxable events taking place on or after January 1 of the year next following the year in which the Protocol entered into force.

ARTICLE III

This Protocol, which shall form an integral part of the Convention, shall remain in force as long as the Convention remains in force and shall apply as long as the Convention itself is applicable.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized thereto by their respective governments, have signed this Protocol.

DONE in duplicate at Brussels, on this 2nd. day of December 2009, in the English, Spanish, French and Dutch languages, the four texts being equally authentic. In case of divergence between the texts the English text shall prevail.

AVENANT
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET KONINKRIJK SPANJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
EN TOT HET VOORKOMEN VAN
HET ONTGAAN EN HET ONTDUIKEN VAN BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN,
EN VAN HET PROTOCOL,
ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 JUNI 1995,
ZOALS GEWIJZIGD DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE MADRID OP 22 JUNI 2000
EN DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE BRUSSEL OP 2 DECEMBER 2009

**AVENANT
TOT WIJZIGING VAN
DE OVEREENKOMST
TUSSEN
HET KONINKRIJK BELGIE
EN
HET KONINKRIJK SPANJE
TOT HET VERMIJDEN VAN DUBBELE BELASTING
EN TOT HET VOORKOMEN VAN
HET ONTGAAN EN HET ONTDUIKEN VAN BELASTING
INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN EN NAAR HET VERMOGEN,
EN VAN HET PROTOCOL,
ONDERTEKEND TE BRUSSEL OP 14 JUNI 1995,
ZOALS GEWIJZIGD DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE MADRID OP 22 JUNI 2000
EN DOOR HET AVENANT
GEDAAN TE BRUSSEL OP 2 DECEMBER 2009**

**HET KONINKRIJK BELGIË,
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP,
DE FRANSE GEMEENSCHAP,
DE DUITSTALIGE GEMEENSCHAP,
HET VLAAMSE GEWEST,
HET WAALSE GEWEST,
en HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST,
enerzijds,**

EN

**HET KONINKRIJK SPANJE,
anderzijds,**

WENSENDE de Overeenkomst te wijzigen tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Spanje tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995, zoals gewijzigd door het Avenant gedaan te Madrid op 22 juni 2000 en door het Avenant gedaan te Brussel op 2 december 2009 (hierna te noemen “de Overeenkomst”),

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

ARTIKEL I

De tekst van paragraaf 1, h), 2° van artikel 3 van de Overeenkomst wordt opgeheven en vervangen door de volgende tekst:

“2° in België, naargelang het geval, de Minister van Financiën van de federale Regering en/of van de Regering van een Gewest en/of van een Gemeenschap, of zijn gemachtigde vertegenwoordiger.”

ARTIKEL II

De tekst van paragraaf 1 van artikel 26 van de Overeenkomst wordt opgeheven en vervangen door de volgende tekst:

“1. De bevoegde autoriteiten van de overeenkomstsluitende Staten wisselen de inlichtingen uit die naar verwachting relevant zullen zijn voor de uitvoering van de bepalingen van deze Overeenkomst of voor de toepassing of de tenuitvoerlegging van de nationale wetgeving met betrekking tot belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ten behoeve van de overeenkomstsluitende Staten of van de staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen daarvan, voor zover de belastingheffing waarin die nationale wetgeving voorziet niet in strijd is met de Overeenkomst. De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2.”

ARTIKEL III

Elk van de overeenkomstsluitende Staten stelt de andere overeenkomstsluitende Staat langs diplomatieke weg in kennis van de voltooiing van de procedures die door zijn wetgeving voor de inwerkingtreding van dit Avenant is vereist. Het Avenant zal in werking treden op de datum van de laatste van deze kennisgevingen en de bepalingen ervan zullen van toepassing zijn:

- a) met betrekking tot de bij de bron verschuldigde belastingen op inkomsten die zijn toegekend of betaalbaar gesteld op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden;
- b) met betrekking tot de andere belastingen die worden geheven van inkomsten van belastbare tijdperken die aanvangen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden;
- c) met betrekking tot alle andere belastingen die verschuldigd zijn ter zake van belastbare feiten die zich voordoen op of na 1 januari van het jaar dat onmiddellijk volgt op dat waarin het Avenant in werking is getreden.

ARTIKEL IV

Dit Avenant, dat een integrerend deel van de Overeenkomst uitmaakt, zal van kracht blijven zolang de Overeenkomst van kracht blijft en zal van toepassing zijn zolang de Overeenkomst zelf van toepassing is.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gevolmachtigd door hun respectieve Regeringen, dit Avenant hebben ondertekend.

GEDAAN in tweevoud te Madrid, op 15 april 2014, in de Engelse, Spaanse, Franse en Nederlandse taal, zijnde de vier teksten gelijkelijk authentiek.

AVENANT
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LE ROYAUME D'ESPAGNE
TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS
ET A PREVENIR L'EVASION ET LA FRAUDE FISCALES
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE,
ET LE PROTOCOLE,
SIGNES A BRUXELLES LE 14 JUIN 1995,
TELS QUE MODIFIES PAR L'AVENANT
FAIT A MADRID LE 22 JUIN 2000
ET PAR L'AVENANT
FAIT A BRUXELLES LE 2 DECEMBRE 2009

**AVENANT
MODIFIANT
LA CONVENTION
ENTRE
LE ROYAUME DE BELGIQUE
ET
LE ROYAUME D'ESPAGNE
TENDANT A EVITER LES DOUBLES IMPOSITIONS
ET A PREVENIR L'EVASION ET LA FRAUDE FISCALES
EN MATIERE D'IMPOTS SUR LE REVENU ET SUR LA FORTUNE,
ET LE PROTOCOLE,
SIGNES A BRUXELLES LE 14 JUIN 1995,
TELS QUE MODIFIES PAR L'AVENANT
FAIT A MADRID LE 22 JUIN 2000
ET PAR L'AVENANT
FAIT A BRUXELLES LE 2 DECEMBRE 2009**

**LE ROYAUME DE BELGIQUE,
LA COMMUNAUTE FLAMANDE,
LA COMMUNAUTE FRANÇAISE,
LA COMMUNAUTE GERMANOPHONE,
LA REGION FLAMANDE,
LA REGION WALLONNE,
et LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE,
d'une part,**

ET

**LE ROYAUME D'ESPAGNE,
d'autre part,**

DESIREUX de modifier la Convention entre le Royaume de Belgique et le Royaume d'Espagne tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscales en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et le Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995, tels que modifiés par l'Avenant fait à Madrid le 22 juin 2000 et par l'Avenant fait à Bruxelles le 2 décembre 2009 (ci-après dénommés "la Convention"),

SONT CONVENUS des dispositions suivantes:

ARTICLE I

Le texte du paragraphe 1er, h), 2° de l'article 3 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante:

“2° en ce qui concerne la Belgique, suivant le cas, le Ministre des Finances du Gouvernement fédéral et/ou du Gouvernement d'une Région et/ou d'une Communauté, ou son représentant autorisé.”

ARTICLE II

Le texte du paragraphe 1er de l'article 26 de la Convention est supprimé et remplacé par la disposition suivante:

“1. Les autorités compétentes des Etats contractants échangent les renseignements vraisemblablement pertinents pour appliquer les dispositions de la présente Convention ou pour l'administration ou l'application de la législation interne relative aux impôts de toute nature ou dénomination perçus pour le compte des Etats contractants, de leurs subdivisions politiques ou de leurs collectivités locales dans la mesure où l'imposition qu'elle prévoit n'est pas contraire à la Convention. L'échange de renseignements n'est pas restreint par les articles 1er et 2.”

ARTICLE III

Chaque Etat contractant notifiera, par la voie diplomatique, à l'autre Etat contractant l'accomplissement des procédures requises par sa législation pour l'entrée en vigueur du présent Avenant. L'Avenant entrera en vigueur à la date de la seconde de ces notifications et ses dispositions seront applicables:

- a) aux impôts dus à la source sur les revenus attribués ou mis en paiement à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant;
- b) aux autres impôts établis sur des revenus de périodes imposables commençant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant;
- c) à tout autre impôt dû au titre d'événements imposables se produisant à partir du 1er janvier de l'année qui suit immédiatement celle de l'entrée en vigueur de l'Avenant.

ARTICLE IV

Le présent Avenant, qui fait partie intégrante de la Convention, restera en vigueur aussi longtemps que la Convention reste en vigueur et s'appliquera aussi longtemps que la Convention elle-même est applicable.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment autorisés par leurs Gouvernements respectifs, ont signé le présent Avenant.

FAIT à Madrid, le 15 avril 2014, en double exemplaire, en langues anglaise, espagnole, française et néerlandaise, les quatre textes faisant également foi.